

Bruxelles, 10.5.2019
COM(2019) 232 final

RAPORT AL COMISIEI

**Sprijinirea obiectivelor de dezvoltare durabilă la nivel mondial: Raportul de sinteză
comun pe 2019 al Uniunii Europene și al statelor sale membre**

{SWD(2019) 176 final}

Sprijinirea obiectivelor de dezvoltare durabilă la nivel mondial:

Raportul de sinteză comun pe 2019 al Uniunii Europene și al statelor sale membre

Partea 1: Introducere

Agenda 2030 a ONU pentru dezvoltare durabilă¹ (Agenda 2030), cu cele 17 obiective de dezvoltare durabilă (ODD) ale sale, este programul de acțiune internațional pentru eradicarea sărăciei și dezvoltare durabilă. Prin urmare, ca agendă comună după care trebuie să se ghideze toate țările atunci când iau măsuri pentru a răspunde nevoilor populațiilor lor în limitele permise de planeta noastră, aceasta are o importanță excepțională. Uniunea Europeană și statele sale membre sunt pe deplin hotărâte să pună în aplicare Agenda 2030 prin acțiuni proprii și să impulsioneze punerea sa în aplicare la nivel mondial prin întreaga gamă a acțiunilor lor externe. În sprijinul acestei puneri în aplicare vine Consensul european privind dezvoltarea din 2017², ce oferă un nou cadru comun pentru politica de cooperare pentru dezvoltare a UE și a statelor sale membre.

Prezentul raport oferă un scurt rezumat al modului în care UE și statele sale membre sprijină punerea în aplicare a Agendei 2030 în țările în curs de dezvoltare prin intermediul cooperării pentru dezvoltare. El vine ca răspuns la un angajament specific, asumat în cadrul Consensului privind dezvoltarea, de a prezenta un astfel de raport în 2019 și, ulterior, o dată la patru ani. Raportul se concentrează asupra perioadei care a trecut de la adoptarea Agendei 2030 de către Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite în septembrie 2015 și reprezintă o contribuție la raportul pe care trebuie să-l pregătească UE pentru Forumul politic la nivel înalt pentru dezvoltare durabilă din 2019.

Prezentul raport arată progresele înregistrate până acum de către UE și statele sale membre și modul în care intenționează acestea să își continue eforturile. El demonstrează că UE și statele sale membre au contribuit împreună la punerea în aplicare a tuturor obiectivelor de dezvoltare durabilă în toate regiunile în curs de dezvoltare din lume. UE și statele sale membre au colaborat îndeaproape în vederea elaborării raportului, consultând în același timp și alți parteneri, inclusiv Parlamentul European și societatea civilă. Documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește prezentul raport îl completează, furnizând informații detaliate cu privire la progresele înregistrate în cadrul fiecărui obiectiv de dezvoltare durabilă, inclusiv exemple de măsuri specifice din partea UE și a statelor sale membre.

¹ <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld/publication>

² https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/european-consensus-on-development-final-20170626_en.pdf

Partea 2: Valorile și principiile UE

UE și statele sale membre au sprijinit în mod constant și cu fermitate:

- ordinea mondială multilaterală, bazată pe norme, având în centrul său Organizația Națiunilor Unite;
- o viață demnă pentru toți, care să combine prosperitatea și eficiența economică, societățile pașnice, incluziunea socială și responsabilitatea față de mediu și
- statul de drept, democrația și principiile egalității și solidarității.

Abordarea UE și a statelor sale membre față de provocările globale reflectă pe deplin Agenda 2030, precum și Agenda de acțiune de la Addis Abeba privind finanțarea pentru dezvoltare³ și Acordul de la Paris privind schimbările climatice⁴. Punerea în aplicare a Agendei 2030 și a celorlalte acorduri este esențială pentru acțiunea externă a UE. Strategia globală pentru politica externă și de securitate a UE⁵ oferă o viziune de ansamblu pentru un angajament coordonat, credibil și reactiv al UE la nivel mondial. Scopul este punerea în aplicare a obiectivelor de dezvoltare durabilă într-un mod cuprinzător și strategic, abordându-se legăturile dintre acestea și ținând seama de impactul acțiunilor UE și ale statelor sale membre la toate nivelurile. UE și statele sale membre s-au angajat, de asemenea, să colaboreze într-un mod mai coerent și coordonat în vederea punerii în aplicare a Agendei 2030.

UE și statele sale membre au pus în aplicare o abordare a cooperării pentru dezvoltare bazată pe drepturi, ce include toate drepturile omului. Ele au promovat incluziunea și participarea, nediscriminarea, egalitatea și echitatea, transparența și responsabilitatea. Astfel, ele au încercat să se asigure că „nimeni nu este lăsat în urmă”, indiferent unde locuiește și indiferent de etnie, gen, opinii, vârstă, handicap, religie sau credință, orientare sexuală și identitate de gen, statut de migrant sau alți factori.

Egalitatea de gen este un pilon central al valorilor UE și este consacrată în cadrul juridic și politic al acesteia. Femeile și fetele sunt agenți esențiali ai dezvoltării și schimbării. Egalitatea de gen este esențială pentru dezvoltarea durabilă.

Egalitatea de gen

UE și statele sale membre au promovat ideea ca toate femeile și fetele să își exercite efectiv și să se bucure pe deplin de drepturile omului și libertățile fundamentale, inclusiv prin asigurarea integrității fizice și psihologice a fetelor și a femeilor, făcând eforturi pentru a eradică traficul de persoane, promovând drepturile sociale și economice ale fetelor și femeilor și consolidând rolul și participarea lor la procesul decizional. Acest lucru este ilustrat de Inițiativa Spotlight⁶, parteneriatul mondial multianual dintre UE și ONU, lansat în 2017 și axat pe eliminarea tuturor formelor de violență împotriva femeilor și a fetelor. Într-un număr limitat de țări, UE a contribuit cu 500 de milioane EUR la Inițiativa pentru o

³ https://www.un.org/esa/ffd/wp-content/uploads/2015/08/AAAA_Outcome.pdf

⁴ <https://unfccc.int/process-and-meetings/the-paris-agreement/the-paris-agreement>

⁵ https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/eugs_review_web_0.pdf

⁶ <https://www.un.org/en/spotlight-initiative/>

programare cuprinzătoare la nivel de țară, sumă completată prin alte programe regionale. De asemenea, UE și statele sale membre au depus eforturi pentru a capacita femeile ca un mijloc de a spori productivitatea întreprinderilor și de a cataliza creșterea economică, coeziunea socială și dreptatea socială. În 2017, ele s-au angajat să sprijine egalitatea de gen prin investiții în valoare de peste 25 de miliarde EUR⁷.

Partea 3: Progrese în raport cu Agenda 2030

Obiectivul principal al politicii de cooperare pentru dezvoltare a UE și a statelor sale membre este eradicarea sărăciei. Pentru a pune în aplicare obiectivelor de dezvoltare durabilă, UE și statele membre și-au întărit eforturile de combatere a sărăciei și a excluziunii sociale, sprijinind, în același timp, creșterea durabilă.

Reducerea sărăciei extreme este una dintre poveștile de succes din ultimii 30 de ani. Cu toate acestea, există în continuare provocări semnificative, inclusiv în țările cel mai puțin dezvoltate și în țările afectate de conflicte, în special în Africa Subsahariană. În plus, în multe țări, problema inegalității s-a accentuat.

Secțiunea 3.1: Rezumatul progreselor înregistrate în ceea ce privește cele 4 P-uri (populație, planetă, prosperitate și pace)

Populație

UE și statele sale membre și-au intensificat eforturile depuse în sensul dezvoltării umane. Ele au urmărit:

- acoperirea universală cu servicii de sănătate;
- accesul universal la educație și formare de calitate;
- protecție socială adecvată și durabilă;
- condiții de muncă decentă într-un mediu sănătos pentru toți; precum și
- eradicarea foametei și a malnutriției.

De exemplu, UE și statele sale membre au sprijinit peste 100 milioane de persoane în domeniul agriculturii și al securității alimentare și nutriționale și au ajutat, de asemenea, peste 100 milioane de persoane să aibă un acces mai bun la servicii de sănătate și la educație⁸. Au sprijinit oportunitățile incluzive de învățare pe tot parcursul vieții și o educație de calitate și echitabilă, inclusiv în situații de criză, și și-au intensificat eforturile pentru a garanta că orice persoană beneficiază de cunoștințele, competențele, capacitățile și drepturile necesare pentru a se bucura de o viață demnă, a se implica pe deplin în societate și a contribui în cadrul comunității în care trăiește.

Agenda 2030 a readus în lumină problema inegalității, inclusiv principiul de a nu lăsa pe nimeni în urmă. Începând din 2015, UE și statele membre au abordat inegalitatea în țările partenere, inclusiv prin sprijinul acordat creșterii economice favorabile incluziunii, prin

⁷ Sistemul OCDE de raportare a țărilor creditoare (SCR).

⁸ https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/annual-report-2018-hres-20190212_en.pdf

promovarea sistemelor de protecție socială și a incluziunii sociale, precum și prin colaborarea cu țările partenere în ceea ce privește sistemele de impozitare progresivă.

De asemenea, UE și statele sale membre au depus eforturi intense în vederea elaborării unor politici eficace în materie de migrație în colaborare cu țările partenere. Prin intermediul acestor eforturi, ele

- au promovat stabilitatea în statele fragile;
- au consolidat capacitatea guvernelor de a furniza servicii esențiale;
- au promovat modele de creștere durabile din punctul de vedere al mediului și
- au început să abordeze costul ridicat al remiterilor de bani.

Ele au promovat demnitatea, reziliența și capacitățile persoanelor strămutate forțat, precum și integrarea lor în viața economică și socială a comunităților-gazdă.

Mobilitatea și migrația

Migrația este o provocare de amploare mondială. Pentru gestionarea ei este nevoie de asumarea unei responsabilități comune la nivel mondial și de cooperare pe termen lung. UE și statele sale membre au acordat sprijin țărilor terțe de origine, tranzit și destinație, pentru a susține politici generale bine gestionate, în măsură să asigure o migrație legală, desfășurată în condiții de siguranță și de ordine. UE a integrat pe deplin migrația în relațiile cu partenerii săi externi. Programele de dezvoltare au contribuit la abordarea cauzelor profunde ale migrației neregulamentare, de exemplu prin intermediul Fondului fiduciar de urgență pentru Africa al UE⁹, precum și prin sprijinirea prevenirii conflictelor, a bunei guvernante și a creării de locuri de muncă.

Planeta

Efectele schimbărilor climatice amenință în mod serios progresele în materie de dezvoltare, stabilitatea, prosperitatea și mediul înconjurător. Schimbările climatice contribuie la pierderea mijloacelor de subsistență, la strămutarea forțată și la conflicte. Îmbunătățirea rezilienței la schimbările climatice este esențială pentru a asigura o lume mai pașnică și mai sigură. Fluxurile financiare și investițiile ar trebui redirecționate către tehnologii și întreprinderi neutre din punct de vedere climatic.

Peste 70 % din populația săracă a lumii trăiește în zonele rurale¹⁰, iar subsistența lor depinde direct de biodiversitate și de serviciile ecosistemice. Or aceste sisteme sunt grav amenințate. O mai bună gestionare a resurselor naturale are un rol esențial în abordarea declinului biodiversității și a schimbărilor climatice, stimulând în același timp competitivitatea

⁹ https://ec.europa.eu/trustfundforafrica/content/homepage_en

¹⁰ Sărăcie și prosperitate împărtășită 2018: Stabilirea cauzelor sărăciei. Banca Mondială, Washington, D.C. Banca Mondială

întreprinderilor și crearea de locuri de muncă durabile. Începând din 2015, UE a pus în aplicare inițiativa „Biodiversitate pentru viață”¹¹ („Biodiversity for Life”) pentru

- protejarea ecosistemelor;
- combaterea infracțiunilor împotriva speciilor sălbatice și
- promovarea unei economii verzi în țările în curs de dezvoltare.

Multe state membre ale UE au inclus protecția mediului, utilizarea eficientă a resurselor și schimbările climatice ca parte integrantă a strategiilor lor de cooperare pentru dezvoltare, de exemplu în cadrul programelor de protejare a ecosistemelor, de reducere a poluării, de generare de locuri de muncă verzi și de promovare a consumului și a producției durabile, precum și a urbanizării durabile.

UE a depus eforturi pentru a promova adoptarea pe scară mai largă a practicilor sale durabile în materie de energie, ținând seama, în același timp, de circumstanțele specifice din țările în curs de dezvoltare. Realizând sinergii între Acordul de la Paris privind schimbările climatice și Agenda 2030, UE a evitat suprapunerile dintre acestea, a redus costurile administrative și a promovat abordările avantajoase reciproc.

UE și statele sale membre au sprijinit țările în curs de dezvoltare și țările emergente în tranziția către o economie circulară și în pregătirea și punerea în aplicare a contribuțiilor lor stabilite la nivel național în temeiul Acordului de la Paris. UE a alocat fonduri în valoare de 3,7 miliarde EUR pentru energia durabilă în perioada 2014-2020 și este pe cale de a obține

- accesul la energie pentru aproximativ 40 de milioane de persoane;
- o capacitate suplimentară de energie din surse regenerabile de 6,5 gigawați și
- reducerea anuală a emisiilor de CO₂ cu aproximativ 15 milioane de tone prin măsuri de eficiență energetică¹².

Energia durabilă și schimbările climatice

În 2017, UE și statele sale membre au contribuit cu peste 23 miliarde EUR¹³ la sprijinirea țărilor în curs de dezvoltare în eforturile lor de a combate schimbările climatice și de a se adapta la acestea. Această contribuție include 2,6 miliarde EUR din partea Băncii Europene de Investiții (BEI), banca UE, care s-a angajat ca până în 2020 să aloce 35 % din activitatea sa în afara UE pentru combaterea schimbărilor climatice. Țările partenere consideră din ce în ce mai mult energia durabilă drept o chestiune transversală în vederea punerii în aplicare a Agendei 2030 și a Acordului de la Paris și drept un factor de stimulare a creșterii economice și a dezvoltării durabile. Inițiativa emblematică a UE „Alianța mondială împotriva schimbărilor climatice plus” (AMSC+)¹⁴ sprijină țările cele mai vulnerabile din lume în eforturile lor de a aborda schimbările climatice prin intermediul a peste 70 de proiecte.

¹¹ https://ec.europa.eu/europeaid/eu-biodiversity-life-b4life-flagship-initiative-brochure_en

¹² https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/staff-working-document-energy-20180222_en.pdf

¹³ Sistemul OCDE de raportare a țărilor creditoare

¹⁴ <http://www.gcca.eu/>

Prosperitate

Începând cu 2015, UE și statele sale membre au promovat o creștere durabilă favorabilă incluziunii și locuri de muncă decente în țările în curs de dezvoltare, precum și protecția socială. Prioritatea a fost sprijinirea țărilor partenere în procesul de elaborare a cadrelor de politici pentru o dezvoltare economică durabilă și favorabilă incluziunii. Acțiunile întreprinse includ:

- sprijin bugetar pentru a permite guvernelor să își mobilizeze resursele interne și să le utilizeze în mod eficace;
- finanțarea mixtă, garanțiile bugetare și alte instrumente financiare inovatoare menite să stimuleze împrumuturile către populație și investițiile private și
- ajutor pentru comerț în scopul de a permite țărilor în curs de dezvoltare să beneficieze de avantajele comerțului extins cu UE.

Din 2016, crearea de locuri de muncă a devenit un obiectiv explicit al sprijinului bugetar. UE a intensificat utilizarea garanțiilor în scopul reducerii riscului investițional pentru dezvoltarea durabilă și pentru crearea de locuri de muncă, combinând aceste garanții cu asistență tehnică și, după caz, cu sprijin bugetar.

Investiții și comerț

Planul european de investiții externe¹⁵ este un exemplu de instrument multilateral destinat promovării dezvoltării durabile prin crearea de prosperitate și de locuri de muncă, în special pentru femei și tineri. Până în 2018, acesta a investit 3,7 miliarde EUR, sumă care se preconizează că va stimula investiții publice și private suplimentare în valoare de peste 37,1 miliarde EUR pentru a îmbunătăți dezvoltarea economică și socială în Africa și în țările din vecinătatea europeană. Există așadar toate premisele pentru a se atinge obiectivul de a mobiliza investiții în valoare de 44 de miliarde EUR până în 2020. Planul european de investiții externe este pus în aplicare acordând o atenție deosebită țărilor identificate ca aflându-se în situație de fragilitate sau de conflict, țărilor cel mai puțin dezvoltate și țărilor sărace puternic îndatorate. Strategia actualizată a UE din 2017 privind ajutorul pentru comerț¹⁶ ajută țările partenere, în special țările cel mai puțin dezvoltate, să obțină beneficii sporite din acordurile comerciale cu UE și de pe urma sistemelor de preferințe unilaterale.

Pace

Multe regiuni din lume se confruntă cu diverse provocări, fie din cauza conflictelor deschise, fie a violenței și tensiunilor societale, care pun în pericol drepturile omului și democrația. UE și statele sale membre au adoptat o abordare integrată în materie de prevenire a conflictelor și de consolidare a păcii, ce cuprinde:

- alertă timpurie și analiză;

¹⁵ https://ec.europa.eu/commission/eu-external-investment-plan_ro

¹⁶ <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2017/RO/COM-2017-667-F1-RO-MAIN-PART-1.PDF>

- ajutor umanitar bazat pe principiile umanitare¹⁷;
- medierea și soluționarea conflictelor, abordarea cauzelor profunde ale conflictelor și redresarea post-conflict și
- promovarea rolului esențial al femeilor în aceste procese.

Din 2015, UE și statele sale membre s-au axat mai mult pe statele fragile și afectate de conflict. Ele au contribuit la consolidarea păcii și a securității internaționale prin operațiuni și cursuri de formare, cu un accent puternic pe prevenire și mediere. De asemenea, ele au abordat și schimbările climatice și degradarea mediului, care se numără printre cele mai mari amenințări emergente la adresa păcii și securității.

UE și statele sale membre s-au numărat printre cei mai puternici susținători ai democrației, drepturilor omului, bunei guvernante și statului de drept. Au ajutat guvernele să furnizeze cetățenilor servicii esențiale, să le faciliteze accesul la justiție și să promoveze egalitatea de gen. Ele au abordat problema restrângerii spațiului rezervat dezbaterii civice și politice și participării, punând accent pe consolidarea societății civile. Astfel, ele au oferit în 2017 aproape 30 de miliarde EUR sub formă de sprijin pentru dezvoltarea participativă și buna guvernare.

Democrația, statul de drept și drepturile omului și buna guvernare

Angajamentul UE față de democrație, statul de drept, drepturile omului și buna guvernare se reflectă în actualul său Plan de acțiune privind drepturile omului și democrația¹⁸. Planul a consolidat democrația, acordând o atenție deosebită democrației reprezentative și participative, pluralismului politic, transparenței și responsabilității. Acesta a sprijinit parlamentele, partidele politice și societatea civilă și s-a concentrat pe combaterea tendințelor negative, cum ar fi campaniile de dezinformare, folosirea abuzivă a volumelor mari de date și scăderea încrederii în instituțiile democratice.

Secțiunea 3.2: Progrese mai consistente prin abordări integrate

Colaborare în vederea atingerii mai multor obiective de dezvoltare durabilă

Din 2015, UE și statele sale membre s-au axat tot mai mult pe o abordare integrată a cooperării pentru dezvoltare. Programele care vizează asigurarea securității umane în sectoare precum agricultura au contribuit la o serie de obiective de dezvoltare durabilă prin:

- îmbunătățirea productivității;
- crearea de locuri de muncă;
- promovarea unei utilizări mai eficiente a apei și a energiei și
- protejarea biodiversității, contribuind astfel la o serie de obiective de dezvoltare durabilă.

¹⁷ Umanitate, neutralitate, imparțialitate, independență.

¹⁸ https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/eu_action_plan_on_human_rights_and_democracy_en_2.pdf

În cadrul parteneriatului Africa-UE¹⁹, se desfășoară un dialog ministerial cu scopul de a identifica abordări comune în domeniul agriculturii, de exemplu pentru a sprijini dezvoltarea durabilă și tineretul.

Sunt necesare mai multe astfel de abordări coordonate și o mai bună informare cu privire la beneficiile lor conexe.

Tineret

Pentru a sprijini rolul tinerilor ca agenți ai schimbării, UE și statele sale membre au sprijinit participarea activă a tinerilor la procesele de pace, au contribuit la crearea de oportunități de ocupare a forței de muncă, inclusiv pentru femeile tinere, au susținut politici eficiente în domeniul educației și al formării profesionale, au ușurat accesul tinerilor la tehnologiile și serviciile digitale și au consolidat drepturile tinerilor și implicarea acestora în afacerile publice. Alianța Africa-Europa pentru investiții și locuri de muncă durabile²⁰, lansată în septembrie 2018, vizează crearea de locuri de muncă durabile în Africa, cu un accent deosebit pe oferirea competențelor necesare femeilor și tinerilor pentru a răspunde cererii de pe piața muncii.

Interacțiunea politicii de dezvoltare cu alte politici

UE și statele sale membre au urmărit să se asigure că politica de dezvoltare este strâns legată de alte politici, cum ar fi pacea și stabilitatea, comerțul și investițiile, energia, agricultura, mediul și schimbările climatice și migrația, deoarece acestea au un impact colectiv major asupra dezvoltării durabile în țările partenere.

UE și statele sale membre au oferit sprijin tehnic, financiar și politic pentru abordarea cauzelor profunde ale insecurității și ale conflictelor și pentru promovarea stabilității. Un bun exemplu de astfel de sprijin este abordarea integrată în materie de conflicte și crize, stabilită în Strategia globală, care creează sinergii între acțiunile umanitare, de dezvoltare durabilă și de consolidare a păcii și vizează

- prevenirea și transformarea conflictelor violente;
- consolidarea rezilienței populațiilor afectate;
- atenuarea riscurilor unor crize viitoare și
- Punerea bazelor dezvoltării durabile.

Fondul fiduciar de urgență pentru Africa al UE este un alt exemplu de abordare globală ce vizează sprijinirea țărilor partenere din Africa, cu scopul de a promova stabilitatea pe termen lung și de a aborda cauzele destabilizării, ale strămutărilor forțate și ale migrației neregulate, pornind de la legăturile dintre dezvoltare, prevenirea conflictelor și măsurile de răspuns pe termen scurt la situațiile de criză.

¹⁹ <https://africa-eu-partnership.org/en/partnership-and-joint-africa-eu-strategy>

²⁰ https://www.africa-eu-partnership.org/sites/default/files/documents/en_communication_on_a_new_alliance.pdf

UE a promovat în mod constant comerțul cu țările în curs de dezvoltare, prin acorduri comerciale, inclusiv acorduri de parteneriat economic cu țările din Africa, zona Caraibilor și Pacific, precum și regimuri unilaterale de preferințe comerciale pentru țările în curs de dezvoltare vulnerabile, inclusiv pentru țările cel mai puțin dezvoltate. UE este cea mai deschisă piață pentru țările în curs de dezvoltare și cea mai importantă piață de export pentru țările cel mai puțin dezvoltate. În 2017, UE a importat mărfuri în valoare de 68 de miliarde EUR de la beneficiarii celor trei regimuri ale sistemului generalizat de preferințe²¹. UE pune un accent sporit pe integrarea dimensiunii dezvoltării durabile în politicile comerciale.

Coerența politicilor în favoarea dezvoltării

Coerența politicilor în favoarea dezvoltării (CPD)²² vizează consolidarea efectelor pozitive și reducerea la minimum a impactului negativ al politicilor UE asupra țărilor în curs de dezvoltare, promovarea sinergiilor între politicile UE și, astfel, sporirea eficacității dezvoltării. Aceasta reprezintă un element esențial al eforturilor UE de consolidare a coerenței între politicile interne și externe în sprijinul obiectivelor de dezvoltare durabilă. CPD contribuie, de asemenea, în mod semnificativ la angajamentul mai larg asumat de UE față de coerența politicilor în favoarea dezvoltării durabile.

Comisia a integrat CPD în ansamblul acțiunilor sale de punere în aplicare a Agendei 2030. Spre exemplu, în domeniul guvernancei oceanelor, Regulamentul UE privind pescuitul ilegal, nedeclarat și nereglementat²³ și Strategia europeană pentru materialele plastice într-o economie circulară²⁴ sunt măsuri importante care vin în sprijinul țărilor în curs de dezvoltare. În ceea ce privește migrația, Comisia a adoptat o serie de măsuri pentru a ține cont de provocările cu care se confruntă țările în curs de dezvoltare. În 2017, UE a adoptat noi acțiuni prioritare²⁵ în lupta împotriva traficului de persoane în UE.

Partea 4: Parteneriate

UE și statele sale membre s-au angajat

- să colaboreze mai eficient în vederea sprijinirii obiectivelor de dezvoltare durabilă;
- să adapteze într-o măsură mai mare parteneriatele la nevoile și circumstanțele specifice din țările în curs de dezvoltare și
- să dezvolte parteneriate mai strânse cu alți actori din domeniul dezvoltării.

Împreună, UE și statele sale membre rămân cel mai mare furnizor mondial de asistență oficială pentru dezvoltare (AOD), cu o contribuție de 74,4 miliarde EUR în 2018. UE și statele membre au depus eforturi pentru a promova o combinație coerentă între:

- politici și instituții eficiente în țările partenere;

²¹ http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/development/generalised-scheme-of-preferences/index_en.htm

²² https://ec.europa.eu/europeaid/policies/policy-coherence-development_en

²³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:02009R1010-20111206&from=IT>

²⁴ <http://ec.europa.eu/environment/circular-economy/pdf/plastics-strategy-brochure.pdf>

²⁵ COM(2017) 728 final, https://ec.europa.eu/anti-trafficking/eu-policy/commission-sets-out-priorities-step-eu-action_en.

- canalizarea resurselor interne către domeniile care au cea mai mare nevoie de ajutor;
- investiții private; și
- asistență oficială pentru dezvoltare specifică, adaptată situației din fiecare țară și care vine în completarea altor resurse.

Sectiunea 4.1: O mai bună colaborare

UE și statele sale membre au colaborat într-un mod mai coerent și mai coordonat în cadrul cooperării lor pentru dezvoltare și au contribuit astfel la sporirea eficacității, impactului și responsabilității acțiunilor lor.

Pe baza cadrului solid de obiective și de acțiuni comune prevăzute de Agenda 2030, UE și statele membre au promovat mai multe activități comune care au redus sarcina asupra guvernelor partenere și au permis acordarea unei atenții sporite priorităților lor cheie. UE și statele sale membre au eficientizat procesul de partajare de analize, expertiză și resurse.

UE și statele sale membre și-au axat din ce în ce mai mult activitatea comună pe sprijinul pentru obiectivele de dezvoltare durabilă. În februarie 2019, programarea în comun²⁶ a fost adoptată pentru 23 de țări partenere și era în curs de definitivare pentru alte 36 de țări. Sunt în curs de elaborare și cadre comune de rezultate menite să măsoare mai bine contribuția colectivă a UE și a statelor membre la punerea în aplicare a obiectivelor de dezvoltare durabilă.

UE, BEI și statele membre au fost, de asemenea, mai coerente în diplomația economică. Până în 2018 au fost convenite peste 100 de planuri de acțiune la nivel de țară, ce au în vedere îmbunătățirea coerenței politicilor și promovarea comerțului internațional și a unui sistem comercial universal, bazat pe norme și echitabil, care să fie corect și deschis și să aducă beneficii tuturor.

UE și statele sale membre sunt pe deplin dedicate principiilor eficacității dezvoltării și au acționat în mod consecvent pentru a le promova. În rapoartele de monitorizare a progreselor elaborate în cadrul Parteneriatului mondial pentru o cooperare eficace în scopul dezvoltării²⁷, sunt evidențiate performanțele excelente ale UE și ale statelor sale membre în ceea ce privește alinierea cooperării lor la prioritățile țărilor în curs de dezvoltare. În ceea ce privește transparența, UE publică lunar date în cadrul Inițiativei internaționale privind transparența ajutoarelor²⁸.

Exemple de programare în comun

În Mali, UE și statele sale membre lucrează la o nouă programare în comun pentru perioada de după 2020. Într-o țară care se confruntă cu provocări umanitare și în materie de dezvoltare și de securitate de o asemenea amploare, este esențial un răspuns european

²⁶ https://ec.europa.eu/info/aid-development-cooperation-fundamental-rights/ensuring-aid-effectiveness/joint-programming-development-cooperation_ro

²⁷ <http://effectivecooperation.org/monitoring-country-progress/country-and-territory-monitoring-profiles/>

²⁸ <https://iatistandard.org/en/>

comun, care să implice toate statele membre ale UE. În Cambodgia, un raport de monitorizare²⁹ a „Strategiei europene de cooperare pentru dezvoltare în Cambodgia pentru perioada 2014-2018” a fost utilizat ca bază pentru un dialog politic comun cu guvernul și cu alte părți, inclusiv cu parlamentul cambodgian și societatea civilă.

Secțiunea 4.2: O mai bună colaborare cu partenerii

Parteneriate mai strânse, adaptate circumstanțelor specifice din țările în curs de dezvoltare

Din 2015, UE și statele sale membre și-au consolidat sprijinul acordat țărilor în curs de dezvoltare partenerie pentru a ține seama de obiectivele de dezvoltare durabilă în procesul de planificare, întocmire și punere în aplicare a bugetelor lor naționale. Acest lucru s-a realizat într-un mod din ce în ce mai diversificat și mai adaptat, vizând țările cu cele mai acute nevoi, în special țările cel mai puțin dezvoltate, aflate în situație de fragilitate și conflict, unde potențialul de a atrage finanțare este cel mai scăzut.

În țările cel mai puțin dezvoltate, AOD din partea UE și a statelor sale membre a constituit o parte semnificativă a resurselor guvernelor naționale disponibile pentru furnizarea de servicii de bază. În 2017, proporția din venitul național brut reprezentată de ajutorul oferit de UE și de statele sale membre ca AOD pentru țările cel mai puțin dezvoltate a crescut de la 0,11 % la 0,12 %, deși insuficient față de obiectivul colectiv al UE pe termen scurt de 0,15 % - 0,20 % și de 0,20 % până în 2030. Țările fragile și afectate de conflicte ridică probleme speciale pentru cooperarea pentru dezvoltare. În 2017, 21 de miliarde EUR, reprezentând 27,7 % din bugetul UE destinat cooperării pentru dezvoltare, au fost direcționate în favoarea statelor fragile.

Politica europeană de vecinătate³⁰ (PEV) revizuită are ca obiectiv general contribuirea la stabilizarea vecinătății imediate a UE. Aceasta asigură o abordare diferențiată a partenerilor, bazată pe circumstanțele lor diferite, dar și pe interesele UE. Politica oferă un cadru solid pentru sprijinirea reformelor legate de

- buna guvernare, democrație, statul de drept și drepturile omului;
- dezvoltarea economică și socială favorabilă incluziunii, crearea de locuri de muncă și de oportunități pentru tineri și colaborarea cu partenerii în domeniul securității energetice și al politicilor climatice;
- securitate, combaterea terorismului, politici de combatere a radicalizării și prevenirea conflictelor și
- migrație și mobilitate, abordarea cauzelor profunde ale migrației neregulate, promovând totodată o mobilitate sigură și legală.

Prioritățile PEV contribuie într-o mare măsură la sprijinirea unor politici durabile în aceste țări și a capacității lor de a atinge obiectivele de dezvoltare durabilă.

²⁹ https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/joint_strategy_first_monitoring_report_en.pdf

³⁰ <http://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/sheet/170/politica-europeana-de-vecinatate>

Țările în curs de dezvoltare mai avansate sunt importante pentru punerea în aplicare a Agendei 2030 și, ca economii majore, au o influență tot mai însemnată când vine vorba de provocări globale, precum schimbările climatice. UE și statele sale membre au instituit relații noi și inovatoare cu aceste țări în ceea ce privește punerea în aplicare a Agendei 2030.

Relații inovatoare cu țările în curs de dezvoltare mai avansate

UE și statele sale membre au consolidat parteneriatele cu o serie de țări în curs de dezvoltare mai avansate, inclusiv din Asia și America Latină, în scopul atingerii obiectivelor de dezvoltare durabilă. Aceste relații depășesc utilizarea tradițională a AOD și includ o serie de intervenții specifice, inclusiv instrumente financiare inovatoare, cum ar fi combinarea granturilor cu împrumuturi, garanții bugetare, obligațiuni ecologice, capital de risc, precum și schimburi de experiență și cooperare tripartită (în situațiile în care țările dezvoltate și cele în curs de dezvoltare își pot pune la comun resursele pentru a oferi sprijin unei țări terțe în curs de dezvoltare). Deși astfel se alocă volume mai mici de resurse financiare, această abordare întărește relațiile, concentrându-se asupra intereselor comune prezentate în Agenda 2030.

Instrumente inovatoare și finanțare durabilă

Finanțarea inovatoare poate contribui la punerea în aplicare a obiectivelor de dezvoltare durabilă în cazul în care alte tipuri de finanțare nu oferă suficiente fonduri. UE și statele sale membre au dezvoltat abordări inovatoare pentru a suplimenta fluxurile financiare către țările în curs de dezvoltare și pentru a permite o utilizare mai eficientă a resurselor disponibile. În 2017, mecanismele de finanțare inovatoare, cum ar fi obligațiunile ecologice, conversia datoriei și impozitele pe tranzacțiile financiare, au generat investiții în valoare de peste 2,4 miliarde EUR³¹. Planul de acțiune al UE din 2018 privind finanțarea creșterii durabile³² începe să

- contribuie la direcționarea fluxurilor de capital către investiții durabile;
- ducă la o mai bună gestionare a riscurilor financiare generate de degradarea mediului și de alte probleme și
- să încurajeze transparența și o perspectivă mai durabilă, pe termen lung, a piețelor financiare și a întreprinderilor la nivel mondial.

O mai bună colaborare cu alte părți

De asemenea, UE și statele sale membre și-au consolidat parteneriatele cu guvernele locale, societatea civilă, cetățenii, sectorul privat, fundațiile private, instituțiile academice și de cercetare și organizațiile multilaterale.

Societatea civilă

UE și statele sale membre au promovat participarea organizațiilor societății civile (OSC) în domeniul dezvoltării și au încurajat o implicare activă a tuturor părților societății. Aceste obiective au fost promovate prin intermediul programului tematic al UE „Organizațiile

³¹ https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/report-investing-sustainable-dev-20180423_en.pdf

³² COM(2018) 097 final

societății civile și autoritățile locale³³ și prin intermediul a 25 de acorduri-cadru de parteneriat ce vin în sprijinul organizațiilor societății civile ca furnizori de servicii esențiale și actori esențiali ai bunei guvernante.

Autoritățile locale

Realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă depinde în mare măsură de implicarea activă a autorităților regionale și locale, în special prin abordări specifice pentru transpunerea obiectivelor în context local și regional. UE și statele sale membre au sprijinit reformele în materie de transparență, responsabilitate și descentralizare, pentru a oferi autorităților locale și regionale mijloacele de acțiune pentru a îmbunătăți guvernanta și impactul asupra dezvoltării. Ele și-au consolidat cooperarea cu autoritățile locale și cu alte autorități la nivel subnațional, inclusiv prin intermediul cooperării descentralizate.

Organizațiile multilaterale

UE și statele sale membre au depus eforturi pentru a spori eficacitatea organizațiilor multilaterale, inclusiv a sistemului ONU. Aceste organizații au fost încurajate să își alinieze activitățile de planificare strategică și activitățile operaționale la Agenda 2030, în scopul sprijinirii strategiilor naționale ale țărilor în curs de dezvoltare. În 2018, UE și ONU și-au reînnoit parteneriatul în domeniul dezvoltării, cu scopul de a facilita punerea în aplicare a obiectivelor de dezvoltare durabilă la nivel național.

Consultarea altor părți interesate

Numeroase părți interesate (inclusiv organizații ale societății civile, sindicate, asociații de întreprinderi, autorități locale și organizații internaționale) au fost consultate în cursul pregătirii prezentului raport, în care au fost introduse multe puncte de vedere ale acestora. Problemele amintite care necesită în continuare atenție includ:

- sensibilizarea cu privire la obiectivele de dezvoltare durabilă;
- o mai bună consultare a părților interesate atunci când se elaborează politici și proiecte;
- necesitatea unui cadru solid de monitorizare și de responsabilizare;
- nevoia de concentrare sporită asupra limitelor planetare și asupra acțiunilor de combatere a schimbărilor climatice;
- un accent mai puternic pe democrație, drepturile omului și buna guvernanta;
- un accent mai puternic pe evaluarea impactului politicilor UE asupra țărilor în curs de dezvoltare;
- aducerea în prim plan a problematicii inegalităților, a politicii „nu lăsăm pe nimeni în urmă”, a drepturilor persoanelor cu handicap, a egalității de gen;
- menținerea accentului pe sărăcie, recunoscând în același timp importanța altor obiective, cum ar fi securitatea;
- consolidarea parteneriatelor public-privat și crearea unui mediu favorabil întreprinderilor;
- garanția că întreprinderile respectă standardele obligatorii (în materie de drepturi ale omului, mediu etc.) și

³³ https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/cso-la-mip-2014-2020_en.pdf

- sprijinirea rolului autorităților locale în realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă, inclusiv atunci când colaborează cu sectorul privat.

Sectiunea 4.3: Utilizarea cât mai eficientă a tuturor resurselor

UE și statele sale membre pun în aplicare în mod activ Agenda de acțiune de la Addis Abeba, în vederea promovării mobilizării și utilizării optime a tuturor mijloacelor de punere în aplicare, financiare și nefinanciare, precum și a tuturor formelor de parteneriate în scopul realizării obiectivelor de dezvoltare durabilă.

Mobilizarea resurselor interne

Abordarea UE „Collect More, Spend Better³⁴” (Creșterea valorilor colectate - eficientizarea cheltuielilor) a sprijinit țările în curs de dezvoltare i) să își mobilizeze mai bine veniturile interne, ii) să eficientizeze cheltuielile publice și iii) să își gestioneze datoriile. Programele de sprijin bugetar derulate în 88 de țări au adus, de asemenea, contribuții importante la promovarea guvernantei, a gestionării finanțelor publice și a mobilizării resurselor interne³⁵. UE sprijină țările în curs de dezvoltare în ceea ce privește instituirea de cadre de reglementare financiară mai favorabile investițiilor și finanțelor durabile.

AOD continuă să joace un rol însemnat în multe țări în curs de dezvoltare. Începând din 2015, UE și statele sale membre au utilizat AOD din ce în ce mai mult pentru a genera finanțare suplimentară pentru dezvoltarea durabilă, spre exemplu prin sprijinirea unei colectări mai eficiente a veniturilor pentru guvernele partenere sau prin mobilizarea investițiilor private pentru a stimula crearea de locuri de muncă și creșterea economică.

Fluxurile financiare ilicite produc țărilor în curs de dezvoltare pagube estimate la aproape o mie de miliarde EUR pe an. În multe țări în curs de dezvoltare, costurile cu serviciul datoriei sunt din ce în ce mai dificil de gestionat. UE și statele sale membre au fost active în combaterea evaziunii fiscale și a problemelor legate de îndatorare, cum ar fi creditorii minoritari necooperanți.

Mobilizarea investițiilor private

Având în vedere importanța sectorului privat ca factor de creștere și de creare de locuri de muncă, UE și statele sale membre au luat măsuri ferme pentru a promova dezvoltarea sa. Printre inițiativele importante ale UE se numără Planul de investiții externe, Alianța Africa-Europa pentru investiții și locuri de muncă durabile, precum și platforma Sustainable Business for Africa³⁶ (Afaceri durabile pentru Africa). Programele bilaterale ale statelor membre ale UE includ acordarea de împrumuturi, garanții și asistență tehnică microîntreprinderilor și întreprinderilor mici și mijlocii din țările partenere. UE și statele sale

³⁴ <https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/swd-collect-more-spend-better.pdf>

³⁵ <https://myintracomm.ec.europa.eu/dg/devco/eu-development-policy/budget-support-public-finance-domestic-revenue/Documents/budget-support/Budget%20Support%20-%20Trends%20%20Results%202018%20FINAL.pdf>

³⁶ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/sustainable-business-for-africa_en.pdf

membre au utilizat din ce în ce mai mult finanțarea mixtă, prin care granturile publice stimulează investițiile publice și private în favoarea dezvoltării durabile, ca mecanism esențial de stimulare a dezvoltării.

Știință, tehnologie și inovare

Știința, tehnologia și inovarea sunt esențiale pentru realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă. De exemplu, în 2016 a fost creat Parteneriatul UE-Africa pentru cercetare și inovare privind securitatea alimentară și nutrițională și agricultura durabilă³⁷, în valoare de 70 milioane EUR, pentru cercetarea în patru domenii:

- intensificarea durabilă;
- sistemele agricole și alimentare pentru nutriție;
- piețele agricole și comerțul și
- aspectele transversale, cum ar fi infrastructura de cercetare, consolidarea capacităților și observarea Pământului.

Partea 5: Monitorizare și raportare

Sistemele de raportare ale UE și ale statelor membre

UE și statele sale membre și-au îmbunătățit raportarea cu privire la cooperarea lor pentru dezvoltare pentru a-și demonstra mai clar contribuția la realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă. De asemenea, ele au depus eforturi pentru a îmbunătăți sistemele globale de raportare cu privire la aceste contribuții. UE și-a revizuit cadrul de rezultate pentru a ține mai explicit seama de obiectivele de dezvoltare durabilă, bazându-l, în măsura posibilului, pe indicatorii privind ODD elaborați de ONU. UE și statele sale membre se confruntă cu provocări majore în ceea ce privește:

- extinderea utilizării sistemelor de rezultate;
- alinierea acestora la obiectivele de dezvoltare durabilă și
- realizarea treptată a unui cadru comun de rezultate pentru UE și statele sale membre.

Sprijin pentru colectarea și utilizarea datelor în țările în curs de dezvoltare

UE și statele sale membre au sporit capacitatea statistică a țărilor în curs de dezvoltare de a produce și analiza date ca fundament în procesul politic și decizional. Angajamentele lor reprezintă aproape 50 % din sprijinul total acordat de donatori în acest domeniu³⁸. Cu toate acestea, mai sunt încă multe de făcut, inclusiv consolidarea capacității de colectare de date dezagregate astfel încât toate segmentele societății să beneficieze de pe urma progreselor înregistrate în domeniul eradicării sărăciei și al dezvoltării durabile.

³⁷ https://ec.europa.eu/research/iscp/pdf/policy/eu-africa_research_innovation_cooperation_on_fnssa_en.pdf

³⁸ Sistemul OCDE de raportare a țărilor creditoare

Partea 6: Concluzii

Din 2015, UE și statele sale membre au colaborat cu privire la toate obiectivele de dezvoltare durabilă și la mijloacele de punere în aplicare a acestora, în parteneriat cu toate țările în curs de dezvoltare și cu alți actori din domeniul dezvoltării. Ele învață din lecțiile trecutului, se adaptează la noile circumstanțe și inovează în cadrul cooperării lor internaționale. Raportul și documentul de lucru însoțitor al serviciilor Comisiei arată că UE și statele sale membre:

- au colaborat mai bine pentru a sprijini obiectivele de dezvoltare durabilă, inclusiv prin intermediul unei programări în comun consolidate, al unei puneri în aplicare comune și al unor cadre de rezultate comune;
- au luat în considerare legăturile dintre obiectivele de dezvoltare durabilă pentru o politică și o punere în aplicare mai integrate și mai coerente;
- au pus accentul pe dezvoltarea socială și umană și au inclus munca decentă și protecția socială în programele lor;
- au inclus egalitatea de gen în programele lor de reducere a sărăciei și de promovare a dezvoltării durabile;
- au integrat în programele lor atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea, protecția mediului și gestionarea și utilizarea durabile ale resurselor naturale;
- au dezvoltat programe specifice pentru a ajunge la persoanele aflate în condiții de sărăcie extremă, precum și la cele rămase cel mai în urmă;
- au abordat inegalitatea ca preocupare universală emergentă;
- au promovat pacea și stabilitatea, sprijinind respectarea drepturilor omului, a democrației și a statului de drept;
- au depus eforturi pentru a realiza progrese în ceea ce privește angajamentele colective privind AOD, inclusiv pentru țările cel mai puțin dezvoltate;
- au adaptat cooperarea pentru dezvoltare la situațiile din țările în curs de dezvoltare;
- au consolidat cooperarea cu organizațiile multilaterale, societatea civilă și sectorul privat și
- au redus la minimum efectele colaterale negative ale politicilor lor asupra țărilor în curs de dezvoltare și au promovat sinergiile între diferitele politici și acțiuni.

Cu toate acestea, este necesară accelerarea progreselor. Foametea, sărăcia și inegalitatea sunt în ascensiune în multe țări. Vulnerabilitatea rezultată din creșterea datoriei externe periclitează stabilitatea macroeconomică. Daunele cauzate climei și mediului continuă să se agraveze, resursele naturale epuizate și impactul tot mai puternic al schimbărilor climatice periclitând stabilitatea și mijloacele de subsistență. Deși UE continuă să își asume o poziție de lider la nivel mondial, îndeplinirea angajamentelor colective ale UE privind AOD rămâne totuși o provocare.

Prezentul raport subliniază necesitatea ca UE și statele sale membre să continue să colaboreze într-o serie de domenii-cheie:

- Cooperarea pentru dezvoltare trebuie să fie mai bine aliniată la obiectivele de dezvoltare durabilă, astfel încât programele să contribuie mai activ și mai explicit la punerea în aplicare a acestora.

- Sistemele de raportare și de rezultate ar trebui să demonstreze mai clar contribuția UE și a statelor sale membre la sprijinirea punerii în aplicare a obiectivelor de dezvoltare durabilă, inclusiv în cazurile în care acțiunile vizează obiective multiple.
- UE și statele sale membre trebuie să își intensifice eforturile pentru o mai bună cooperare cu privire la obiectivele de dezvoltare durabilă, de exemplu prin programe și cadre de rezultate comune.
- Sunt necesare abordări mai integrate pentru a se garanta că, în ciuda resurselor limitate, pot fi atinse obiective multiple de dezvoltare durabilă, de exemplu prin susținerea integrării într-o măsură și mai mare a aspectelor legate de mediu și de climă în toate politicile sau prin integrarea dimensiunilor muncii și mediului în politicile comerciale.
- Cooperarea cu țările partenere ar trebui să fie cuprinzătoare, cu dialoguri în materie de politici bazate pe obiectivele de dezvoltare durabilă ca punct de plecare esențial, pe baza planurilor naționale de dezvoltare și a evaluărilor naționale voluntare, respectându-se, în același timp, caracteristicile specifice ale PEV.
- Ar trebui intensificat sprijinul pentru țările în curs de dezvoltare în ceea ce privește colectarea, analiza și utilizarea datelor dezagregate.

UE și statele sale membre vor depune eforturi pentru a menține progresele înregistrate din 2015 și pentru a aborda domeniile în care sunt necesare acțiuni accelerate. Pe lângă eforturile naționale, acțiunea la nivel mondial și regional rămâne esențială pentru abordarea provocărilor globale. O mare parte din activitatea pregătitoare desfășurată în acest sens a fost deja încheiată. UE și statele sale membre își vor construi tot mai mult parteneriatele cu țările în curs de dezvoltare prin prisma obiectivelor de dezvoltare durabilă. Pentru următorul buget pe termen lung al UE pentru perioada 2021-2027, Comisia Europeană a propus noi instrumente de finanțare pentru cooperarea internațională și pentru dezvoltare, care ar oferi UE mai multe resurse și mai multă flexibilitate pentru a-și adapta cooperarea la nevoile partenerilor din țările în curs de dezvoltare. Parteneriatele noastre esențiale cu ONU și cu alte organizații multilaterale sunt în curs de consolidare.

Acest prim raport comun de sinteză se vrea nu doar un document de raportare, ci și parte a unei reafirmări mai largi a angajamentului UE și al statelor sale membre față de punerea în aplicare a Agendei 2030, în parteneriat cu țările în curs de dezvoltare și cu alți parteneri. Acțiunile rezumate în prezentul raport confirmă angajamentul acestora de a colabora pentru a construi o lume mai prosperă, mai durabilă și mai pașnică.